TỈNH ỦY VĨNH LONG

TRƯỜNG CHÍNH TRỊ PHẠM HÙNG

--------□ □ --------

BÁO CÁO TÓM TẮT KẾT QUẢ THỰC HIỆN
NHIỆM VỤ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP CƠ SỞ

XÂY DỰNG VÀ ỨNG DỤNG HỆ THỐNG THƯ VIỆN ĐIỆN TỬ TRÊN TRANG WEB CỦA TRƯỜNG CHÍNH TRỊ PHẠM HÙNG

Tổ chức chủ trì: Trường Chính trị Phạm Hùng
Chủ nhiệm đề tài: Ths. MAI THỊ HỒNG NHUNG

Vĩnh Long, năm 2025

TỈNH ỦY VĨNH LONG

TRƯỜNG CHÍNH TRỊ PHẠM HÙNG

--------□ □ --------

BÁO CÁO TÓM TẮT KẾT QUẢ THỰC HIỆN
NHIỆM VỤ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP CƠ SỞ

XÂY DỰNG VÀ ỨNG DỤNG HỆ THỐNG THƯ VIỆN ĐIỆN TỬ TRÊN TRANG WEB CỦA TRƯỜNG CHÍNH TRỊ PHẠM HÙNG

Chủ nhiệm đề tài: ThS. Mai Thị Hồng Nhug
Thành viên chính: CN. Cao Văn Trung
ThS. Hà Quốc Thanh
ThS. Trần Trọng Tính
CN. Nhiêu Cúc Hương
CN. Trần Phương Đông

Vĩnh Long, năm 2025

TỈNH ỦY VĨNH LONG

TRƯỜNG CHÍNH TRỊ PHẠM HÙNG

--------□ □ --------

BÁO CÁO TÓM TẮT

TỔNG KẾT ĐỀ TÀI CẤP CƠ SỞ

XÂY DỰNG VÀ ỨNG DỤNG HỆ THỐNG THƯ VIỆN ĐIỆN TỬ TRÊN TRANG WEB CỦA TRƯỜNG CHÍNH TRỊ PHẠM HÙNG

Chủ nhiệm đề tài

ThS. Mai Thị Hồng Nhung

Thủ trưởng tổ chức chủ trì

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM
TRƯỜNG CHÍNH TRỊ PHẠM HÙNG
TỈNH ỦY VĨNH LONG

Lê Tiến Dũng

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU.....2

1. Tính cấp thiết của đề tài.....2

2. Mục tiêu của đề tài.....3

3. Thời gian nghiên cứu.....3

Chương 1. TỔNG QUAN VỀ NGHIÊN CỨU.....4

Chương 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....7

2.1. Nội dung nghiên cứu.....7

Nội dung 1: Thư viện điện tử - Những vấn đề lý luận và thực tiễn.....7

Nội dung 2: Xây dựng hệ thống thư viện điện tử.....7

Nội dung 3: Ứng dụng hệ thống thư viện điện tử và đánh giá lại hiệu quả.....8

2.2. Phương pháp nghiên cứu.....8

2.2.1. Phương pháp nghiên cứu tài liệu.....8

2.2.2. Phương pháp thực nghiệm khoa học.....9

2.2.3. Phương pháp thống kê, phân tích và tổng hợp.....9

2.2.4. Phương pháp khảo sát.....9

Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU.....10

3.1. Kết quả nội dung 1: Thư viện điện tử - Những vấn đề lý luận và thực tiễn.....10

3.2. Kết quả nội dung 2: Xây dựng hệ thống thư viện điện tử trên trang web của Trường Chính trị Phạm Hùng.....11

3.3. Kết quả nội dung 3: Ứng dụng hệ thống Thư viện điện tử và đánh giá lại hiệu quả.....13

KẾT LUẬN.....15

KHUYẾN NGHỊ.....16

DANH MỤC SẢN PHẨM CỦA ĐỀ TÀI.....18

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Công nghệ thông tin đang dần ứng dụng trong mọi mặt của đời sống xã hội, làm thay đổi cách thức tổ chức hoạt động của một số ngành, lĩnh vực. Đối với hệ thống các trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong đổi mới phương pháp giảng dạy, đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại, phương tiện kỹ thuật phục vụ công tác quản lý, giảng dạy học tập và nghiên cứu khoa học đang là vấn đề được Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh quan tâm, trong đó có việc cải tiến và nâng cấp hoạt động của Thư viện.

Đối với trường chính trị, thư viện đóng vai trò quan trọng bởi đây là nơi cung cấp một khối lượng lớn kiến thức cho người đọc. Song, việc sử dụng thư viện truyền thống có nhiều hạn chế cho người đọc về không gian và thời gian. Không phải lúc nào giảng viên và học viên cũng có thể đến thư viện để tìm kiếm các đầu sách theo nhu cầu. Bên cạnh đó, quy trình quản lý việc mượn sách - trả sách đang thực hiện theo phương thức truyền thống; việc tìm kiếm tài liệu có trong thư viện cũng mất rất nhiều thời gian, gây khó khăn cho viên chức phụ trách công tác quản lý thư viện. Thư viện điện tử sẽ giúp cho bạn đọc có thể tra cứu và tìm sách ở nhà thông qua phần mềm mở, điều này tạo sự tiện lợi cho bạn đọc khi không thể đến thư viện được.

Thư viện điện tử khi đưa vào hoạt động ngoài chức năng lưu giữ, mượn - trả tài liệu thì sẽ phục vụ được nhu cầu khai thác và tìm kiếm các nguồn tài liệu của giảng viên và học viên trên các thiết bị hiện đại như máy tính để bàn, laptop, điện thoại mọi lúc mọi nơi khi các thiết bị này có kết nối Internet. Ngoài ra, còn mở rộng chức năng tìm kiếm các nguồn tài liệu ở những đơn vị trong và ngoài tỉnh như hệ thống các học viện và thư viện tỉnh,... giúp người đọc tìm kiếm được nguồn tài liệu phong phú, đa dạng hơn mà thư viện truyền thống không có khả năng đáp ứng.

Giúp cho viên chức làm công tác quản lý thư viện được chặt chẽ hơn, giảm bớt khối lượng sổ sách ghi chép trên giấy nhờ vào quản lý trên các phân hệ của phần mềm nghiệp vụ. Các tài liệu trong kho được bố trí, sắp xếp ngăn nắp, hợp lý và khoa học. Thư viện điện tử sẽ giúp cho viên chức phụ trách thư viện có một không gian làm việc rộng và thoải mái, gọn nhẹ hơn.

Bên cạnh đó, Thư viện điện tử là một phần nhiệm vụ mà Trường Chính trị Phạm Hùng cần thực hiện để hoàn thành các tiêu chuẩn của đề án xây dựng trường chính trị chuẩn mức 1 vào năm 2025.

Chính vì những lý do trên, cá nhân đăng ký thực hiện đề tài ***"Xây dựng và ứng dụng hệ thống Thư viện điện tử trên trang web của Trường Chính trị Phạm Hùng"***, đây là bước đầu trong việc số hóa các tài liệu phục vụ học tập, giảng dạy và nghiên cứu khoa học, là tiền đề để tiếp tục thực hiện các mục tiêu tiếp theo, cao hơn, hiện đại hơn,

nhằm nâng cao chất lượng phục vụ cũng như đáp ứng tốt hơn nhu cầu của người đọc trong thời gian tới.

2. Mục tiêu của đề tài

Xây dựng và ứng dụng phần mềm Thư viện điện tử trên trang web của trường bao gồm:

- Thực hiện các chức năng tra cứu, tìm kiếm tên sách, tên tác giả, tác phẩm, tóm tắt nội dung 200 đầu sách và các tài liệu có liên quan đến việc giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học dành cho người dùng tin;

- Chức năng quản lý thư viện dành cho viên chức phụ trách công tác thư viện;

- Chức năng nhập mới, kiểm duyệt dành cho quản trị viên;

- Một số chức năng khác: liên kết các nguồn tư liệu với các học viện, thư viện tỉnh,...;

3. Thời gian nghiên cứu

Từ tháng 8/2024 đến tháng 6/2025

Chương 1. TỔNG QUAN VỀ NGHIÊN CỨU

Hiện nay, vấn đề xây dựng và phát triển Thư viện điện tử đã thu hút được sự quan tâm của nhiều nhà nghiên cứu, đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số và yêu cầu đổi mới phương pháp giảng dạy - học tập trong giáo dục đại học. Một số công trình nghiên cứu tiêu biểu đã được công bố, tập trung vào các khía cạnh như chuẩn hóa biên mục tài liệu số, ứng dụng hệ thống phần mềm nguồn mở, phát triển nguồn tin điện tử phục vụ học tập và nghiên cứu khoa học, trong đó, có một số nghiên cứu như sau:

1. Luận văn Thạc sĩ "Xây dựng dự án Thư viện điện tử cho các trường Trung học phổ thông và tiểu học" của **Nguyễn Thị Mỹ Hạnh** (2015). Nguồn tài liệu này tập trung vào việc xây dựng dự án Thư viện điện tử cho các trường trung học phổ thông và tiểu học ở Việt Nam. Nó nhấn mạnh sự cần thiết của việc tin học hóa thư viện để đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng về tài liệu điện tử, giảm chi phí in ấn, và nâng cao hiệu quả giáo dục. Các tài liệu thảo luận về vai trò của Thư viện điện tử, so sánh với thư viện truyền thống, và giới thiệu các phần mềm quản lý Thư viện điện tử phổ biến như Libol, iLib, và eLibGlobal. Mục tiêu chính là chuyển đổi từ tài liệu in ấn sang tài liệu điện tử để hòa nhập với xu hướng giáo dục khu vực và thế giới, đồng thời hỗ trợ việc học tập tương tác và trực quan cho học sinh.

2. Đinh Thúy Quỳnh - Nghiên cứu ứng dụng chuẩn Dublin Core trong công tác biên mục tài liệu số tại Thư viện Tạ Quang Bửu - Trường Đại học Bách khoa Hà Nội. Công trình tập trung vào việc áp dụng bộ siêu dữ liệu Dublin Core trong quy trình biên mục tài liệu số tại một trong những thư viện đại học kỹ thuật lớn nhất cả nước. Tác giả đã phân tích hiện trạng tổ chức thông tin, chỉ ra các khó khăn trong việc quản lý tài liệu số và đề xuất chuẩn hóa metadata theo Dublin Core để tăng tính nhất quán, khả năng chia sẻ và truy cập. Nghiên cứu có giá trị thực tiễn cao trong việc chuẩn hóa công tác thư viện số, làm nền tảng cho các thư viện điện tử triển khai mô hình chia sẻ tài nguyên mở.

3. Nguyễn Văn Thiên - Ứng dụng khổ mẫu biên mục Dublin Core trong biên mục tài liệu số tại thư viện các trường đại học Việt Nam. Đề tài mang tính khảo sát diện rộng, hướng đến việc đánh giá mức độ áp dụng chuẩn Dublin Core trong hệ thống thư viện các trường đại học tại Việt Nam. Tác giả đã tiến hành nghiên cứu thực địa tại nhiều thư viện và đưa ra nhận định rằng việc sử dụng chuẩn Dublin Core vẫn còn thiếu thống nhất, chủ yếu phụ thuộc vào nội lực của từng thư viện. Nghiên cứu đề xuất hướng phát triển một bộ khung biên mục chuẩn hóa chung, góp phần thúc đẩy kết nối liên thông thư viện và số hóa tài nguyên học thuật.

4. Nguyễn Minh Hiệp - Thư viện số với hệ thống nguồn mở. Bài viết tập trung vào khả năng ứng dụng **phần mềm nguồn mở** như DSpace, Greenstone trong xây dựng thư viện điện tử tại các trường đại học công lập. Tác giả nhấn mạnh các ưu điểm như chi phí thấp, khả năng tùy biến cao và sự phù hợp với năng lực công nghệ thông tin của cán bộ

thư viện. Đồng thời, bài viết cũng đề cập những thách thức như quản lý dữ liệu số, bảo mật và tính bền vững của hệ thống. Nghiên cứu mang tính gợi mở, định hướng cho các đơn vị có điều kiện kinh tế hạn chế trong việc xây dựng thư viện điện tử.

5. Phạm Văn Triển - Phát triển hệ thống Thư viện ĐHQG - TP.HCM theo hướng Thư viện số. Nghiên cứu này trình bày chiến lược phát triển Thư viện điện tử quy mô lớn, đặc biệt trong bối cảnh đa trường, đa ngành như Đại học Quốc gia TP.HCM. Tác giả nhấn mạnh việc xây dựng cơ sở dữ liệu học liệu nội sinh, kết nối hệ thống chia sẻ giữa các trường thành viên và ứng dụng công nghệ thông tin để cung cấp dịch vụ thư viện mọi lúc, mọi nơi. Đây là một nghiên cứu mang tính quản trị chiến lược, cho thấy tầm nhìn dài hạn trong hiện đại hóa thư viện đại học và hỗ trợ đào tạo, nghiên cứu khoa học.

6. Trần Thị Kiều Phương (2011) - Giải pháp nguồn tin điện tử phục vụ công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học tại Trường Đại học Ngoại thương. Luận văn tập trung khảo sát thực trạng sử dụng nguồn tin điện tử tại Trường Đại học Ngoại thương, từ đó đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả khai thác và quản lý. Nghiên cứu đánh giá nhu cầu, thói quen sử dụng, những khó khăn về truy cập và kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin của sinh viên – giảng viên. Tác giả đề xuất cải thiện hạ tầng, nâng cao năng lực tra cứu và tạo giao diện thân thiện hơn cho người dùng. Đây là công trình có giá trị trong khía cạnh hướng người dùng đến việc sử dụng hiệu quả thư viện điện tử.

7. Lê Ngọc Oánh (2006) - Thư viện góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập ở bậc đại học. Bài viết này tiếp cận từ góc độ giáo dục học, nhấn mạnh vai trò của thư viện (trong đó có thư viện điện tử) trong việc cải tiến phương pháp dạy và học đại học. Tác giả cho rằng thư viện không chỉ là nơi lưu trữ mà còn là trung tâm học liệu hỗ trợ người học tự nghiên cứu, phát triển tư duy độc lập. Bài viết có ý nghĩa trong việc thay đổi nhận thức về chức năng thư viện, thúc đẩy mô hình học tập chủ động, đặc biệt trong điều kiện ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy.

8. Lê Quỳnh Chi (2011) - Thư viện đại học và việc đổi mới phương pháp học tập của sinh viên. Tác giả tập trung vào khía cạnh phát triển kỹ năng học tập số cho sinh viên thông qua việc sử dụng thư viện điện tử. Nghiên cứu đề cập đến các kỹ năng như tra cứu tài liệu trực tuyến, đánh giá thông tin và học tập độc lập. Bài viết nhấn mạnh vai trò của thư viện trong việc tạo động lực học tập, thay đổi thói quen tiếp cận tri thức, đặc biệt trong môi trường giáo dục hiện đại, nơi thông tin biến động nhanh và khối lượng lớn.

9. Nguyễn Thị Lan Thanh (2004) - Thư viện các trường đại học với việc nâng cao chất lượng giáo dục đại học. Tham luận tại hội thảo này đặt thư viện vào vị trí trung tâm trong chiến lược phát triển giáo dục đại học. Tác giả nhấn mạnh việc hiện đại hóa thư viện (bao gồm thư viện điện tử) là một trong những tiêu chí đánh giá chất lượng đào tạo. Nghiên cứu đưa ra nhiều khuyến nghị về đầu tư hạ tầng công nghệ, đào tạo nhân lực thư viện và tăng cường chia sẻ học liệu giữa các trường đại học.

Nhìn chung, các công trình nghiên cứu nêu trên đã cung cấp một nền tảng lý luận và thực tiễn quan trọng cho việc xây dựng và phát triển Thư viện điện tử, chủ yếu trong môi trường các trường đại học truyền thống. Tuy nhiên, một điểm đáng chú ý là đa số các nghiên cứu đều tập trung vào đối tượng là sinh viên và giảng viên đại học, chưa có nhiều công trình đề cập cụ thể đến Thư viện điện tử tại các trường chính trị - nơi có đối tượng sử dụng đặc thù như giảng viên lý luận chính trị và học viên trung cấp lý luận. Nếu có đề cập, các nghiên cứu cũng chỉ dừng lại ở việc mô tả tình hình số hóa tài liệu trong thư viện truyền thống, chưa đi sâu vào vai trò, tác động và giải pháp triển khai thư viện điện tử phục vụ đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong môi trường trường chính trị.

Do đó, đề tài nghiên cứu hiện tại không chỉ có ý nghĩa kế thừa từ các công trình trước, mà còn mở rộng phạm vi nghiên cứu sang lĩnh vực còn ít được khám phá, đồng thời góp phần làm rõ vai trò của Thư viện điện tử trong chuyển đổi số giáo dục lý luận chính trị ở Việt Nam hiện nay.

Chương 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

Nội dung 1: Thư viện điện tử - Những vấn đề lý luận và thực tiễn

Nhóm nghiên cứu tiến hành các công việc:

- Cơ sở lý luận về Thư viện điện tử.

- Khảo sát hiện trạng và quy trình quản lý thư viện tại thư viện Trường Chính trị Phạm Hùng.

- Xây dựng quy trình, mô hình quản lý thư viện điện tử.

- Tìm và nghiên cứu các tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ thư viện và vấn đề bản quyền tài liệu số hóa hiện nay.

- Điều tra, đánh giá thực tiễn công tác thư viện tại Trường Chính trị Phạm Hùng, từ đó phân tích các xu hướng, thói quen, mục đích sử dụng thư viện hiện nay của người dùng tin.

- Làm rõ ngôn ngữ lập trình là gì? Hệ quản trị cơ sở dữ liệu?.Cách tiếp cận để lập trình trong thư viện Trường Chính trị Phạm Hùng.

- Tổng hợp, viết báo cáo nội dung 1.

Nội dung 2: Xây dựng hệ thống thư viện điện tử

Nhóm nghiên cứu tiến hành các công việc:

- Tìm văn bản hướng dẫn quy trình các bước tiến hành số hóa tài liệu.

- Tiến hành sắp xếp, phân loại, lựa chọn nguồn tài liệu:

Tài liệu hiện có tại thư viện trường, ưu tiên các tài liệu có liên quan đến chương trình Trung cấp lý luận chính trị, chuyên viên, chuyên viên chính; các đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường, cấp tỉnh đã được nghiệm thu; các bài luận văn sau đại học của giảng viên tại trường,…

Tuy nhiên, đây chỉ là cơ sở dữ liệu ban đầu, sau khi hệ thống thư viện điện tử được nghiệm thu sẽ tiến hành bổ sung thêm các nguồn tài liệu khác, đảm bảo nguồn tài liệu có tính mới và được cập nhật liên tục.

- Tiến hành xây dựng cơ sở dữ liệu:

+ Xây dựng hệ thống Thư viện điện tử trên trang web Trường Chính trị Phạm Hùng: Kiến trúc hệ thống thư viện điện tử có 3 lớp:

. Lớp lưu trữ và quản lý thư viện: dành cho viên chức phụ trách thư viện, theo dõi tài liệu trong kho, cập nhật sách mới,...

. Lớp nghiệp vụ: dành cho quản trị viên gồm các chức năng cụ thể, bao gồm cả các module luồng công việc, quản lý nội dung, quản trị và duyệt tài liệu.

. Lớp ứng dụng: dành cho người dùng tin, bao gồm các giao diện cho hệ thống giao diện người dùng web, đảm bảo các chức năng tìm kiếm nhanh chóng, dễ dàng.

+ Nhập dữ liệu vào hệ thống.

+ Thử nghiệm hệ thống thư viện điện tử trên trang web của Trường Chính trị Phạm Hùng

+ Phát hành bản chính thức.

- Tổng hợp, phân tích, đánh giá và viết báo cáo nội dung 2

Nội dung 3: Ứng dụng hệ thống thư viện điện tử và đánh giá lại hiệu quả

Nhóm nghiên cứu tiến hành các công việc:

- Xây dựng chương trình hướng dẫn cho người dùng tin (giảng viên, học viên,..), quản trị viên và viên chức phụ trách thư viện.

- Triển khai hệ thống Thư viện điện tử đến cho giảng viên, học viên trường; quản trị viên và viên chức phụ trách thư viện.

- Tập huấn hướng dẫn sử dụng cho người dùng tin (giảng viên, ban cán sự các lớp), quản trị viên và viên chức phụ trách thư viện.

- Khảo sát lại hiệu quả sử dụng đối với hệ thống đã triển khai với hình thức: phỏng vấn trực tiếp đối với đối tượng là ban giám hiệu trường, giảng viên, học viên,...; theo dõi lượt truy cập và các đánh giá, đóng góp ý kiến trên hệ thống

- Tổ chức hội thảo đóng góp, đánh giá từng chuyên đề.

- Kiến nghị và giải pháp.

- Tổng hợp, phân tích, đánh giá, viết báo cáo nội dung 3.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Để đảm bảo tính khoa học, khách quan và khả thi của đề tài "Xây dựng và ứng dụng hệ thống Thư viện điện tử trên trang web của Trường Chính trị Phạm Hùng", nhóm nghiên cứu đã vận dụng linh hoạt và kết hợp nhiều phương pháp nghiên cứu sau:

2.2.1. Phương pháp nghiên cứu tài liệu

Nhóm nghiên cứu tiến hành thu thập, tổng hợp và nghiên cứu hệ thống tài liệu liên quan đến thư viện điện tử và hoạt động thư viện nói chung. Cụ thể bao gồm: Tài liệu chuyên môn về quy trình nghiệp vụ thư viện, quy trình số hóa tài liệu và các hướng dẫn kỹ thuật xây dựng hệ thống thư viện điện tử; Các quy định pháp lý, văn bản pháp luật liên quan đến hoạt động thư viện, đặc biệt là các quy định về bản quyền tài liệu, lưu

chiều học liệu nội sinh và các chính sách số hóa ngành thư viện tại Việt Nam; Các công trình nghiên cứu như sách chuyên khảo, bài báo khoa học, luận văn, luận án có liên quan đến chủ đề thư viện điện tử, nhằm kế thừa các kết quả đã có và rút ra bài học cho thực tiễn tại trường. Qua đó, nhóm nghiên cứu xây dựng nền tảng lý luận và lựa chọn mô hình kỹ thuật, nghiệp vụ phù hợp với đặc điểm của Trường Chính trị Phạm Hùng.

2.2.2. Phương pháp thực nghiệm khoa học

Trên cơ sở lý luận đã nghiên cứu và dữ liệu khảo sát thực tiễn, nhóm nghiên cứu tiến hành thiết kế mô hình hệ thống thư viện điện tử, lập trình phần mềm và tích hợp thử nghiệm trên trang web của nhà trường. Quá trình thực nghiệm bao gồm: Thiết kế cơ sở dữ liệu, lập trình giao diện người dùng và giao diện quản trị; Tổ chức chạy thử hệ thống trong môi trường nội bộ (intranet); Tập huấn sử dụng cho cán bộ thư viện và người dùng thử (giảng viên, học viên); Ghi nhận phản hồi và điều chỉnh phần mềm trên cơ sở thực tế.Mục đích của phương pháp này là kiểm chứng khả năng áp dụng của hệ thống phần mềm TVĐT, đánh giá mức độ phù hợp về mặt nghiệp vụ và công nghệ trong điều kiện thực tế của trường.

2.2.3. Phương pháp thống kê, phân tích và tổng hợp

Phương pháp này được sử dụng trong nhiều khâu của đề tài, đặc biệt là: Phân tích số liệu từ khảo sát người dùng để rút ra xu hướng tiếp cận thư viện, loại tài liệu được quan tâm, nhu cầu sử dụng tài liệu điện tử, mức độ hài lòng với phần mềm thử nghiệm...;Tổng hợp các thông tin từ tài liệu lý luận, pháp lý và kết quả điều tra thực tế để xây dựng nhận định khoa học, làm căn cứ cho việc đề xuất các giải pháp kỹ thuật và quản trị thư viện điện tử; Thống kê và phân tích dữ liệu truy cập hệ thống trong thời gian chạy thử để đánh giá hiệu quả bước đầu.

2.2.4. Phương pháp khảo sát

Nhóm nghiên cứu đã tiến hành khảo sát định tính và định lượng đối với người dùng thư viện thông qua bảng hỏi trực tiếp và khảo sát online. Đối tượng khảo sát bao gồm: Thành viên Ban Giám hiệu, giảng viên và học viên nhà trường - những người sử dụng thư viện thường xuyên hoặc tiềm năng; Số lượng khảo sát thử nghiệm sau khi hệ thống hoàn thiện là 190 người, nhằm thu thập ý kiến phản hồi về mức độ hài lòng, giao diện phần mềm, tính thuận tiện khi tra cứu, tính đầy đủ thông tin tài liệu...;Bảng câu hỏi khảo sát được xây dựng bám sát mục tiêu nghiên cứu, tập trung vào các tiêu chí: giao diện phần mềm, chức năng sử dụng, độ chính xác dữ liệu, tính thân thiện với người dùng và tính khả thi trong triển khai thực tế.

Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Kết quả nội dung 1: Thư viện điện tử - Những vấn đề lý luận và thực tiễn

Nội dung 1 của đề tài tập trung làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn về thư viện điện tử (TVĐT), từ đó đặt nền tảng cho việc xây dựng và ứng dụng hệ thống TVĐT tại Trường Chính trị Phạm Hùng. Về mặt lý luận, chương đã hệ thống các khái niệm, đặc điểm, cấu trúc, cơ sở hạ tầng, cũng như các yêu cầu về công nghệ trong phát triển thư viện điện tử hiện đại.

Trong phần đầu, đề tài trình bày các định nghĩa quan trọng về TVĐT được nhiều học giả và tổ chức quốc tế công bố. Mặc dù tồn tại nhiều tên gọi khác nhau như "thư viện số", "thư viện ảo" hay "thư viện không tường", bản chất chung của thư viện điện tử là hệ thống thông tin tích hợp, cung cấp truy cập nhanh chóng và hiệu quả đến nguồn tài nguyên số hóa cho một cộng đồng người dùng xác định. Định nghĩa của Liên đoàn Thư viện số (1993), Gladney (1994), Digital Library Federation (1999), Sokolova và các học giả Việt Nam như ThS. Cao Minh Kiểm, Bùi Loan Thùy, Lê Văn Viết đều nhấn mạnh vai trò của TVĐT trong việc duy trì tính toàn vẹn, khả năng truy cập, tổ chức, bảo quản và phát triển tài nguyên thông tin số trong môi trường mạng.

Cấu trúc của thư viện điện tử được xây dựng như một trang web tích hợp nhiều nguồn tài nguyên, bao gồm cơ sở dữ liệu nội sinh và liên kết bên ngoài, được tổ chức theo cơ chế siêu văn bản nhằm tạo điều kiện truy cập dễ dàng, đa chiều. TVĐT không chỉ lưu trữ thông tin dưới nhiều định dạng mà còn có khả năng kết nối, chia sẻ, cập nhật và đồng bộ hóa dữ liệu theo thời gian thực. Phần mềm TVĐT hiện đại phải bảo đảm tính mở rộng, bảo mật, khả năng tìm kiếm thông minh và phục vụ không giới hạn thời gian, không gian.

Đề tài cũng nhấn mạnh vai trò then chốt của việc xây dựng kho tài liệu số hóa – bộ phận cốt lõi của thư viện điện tử. Quy trình số hóa bao gồm lựa chọn tài liệu đầu vào, công nghệ thực hiện, số hóa nội dung và tạo siêu dữ liệu để tổ chức, tra cứu. Trong điều kiện hạn chế về kinh phí và thiết bị, nhóm nghiên cứu ưu tiên nhập dữ liệu mô tả (như tên, tác giả, năm xuất bản, trích yếu nội dung…) đối với các tài liệu giá trị, phục vụ nghiên cứu và giảng dạy chuyên môn.

Về mặt công nghệ, chương đã phân tích chi tiết các giải pháp lập trình thư viện điện tử sử dụng nền tảng ASP.NET Core – một framework mã nguồn mở, đa nền tảng, có hiệu suất cao và hỗ trợ mô hình thiết kế MVC (Model-View-Controller). ASP.NET Core giúp triển khai các chức năng hiện đại như routing, xử lý truy vấn người dùng, phân quyền truy cập, tối ưu hóa giao diện người dùng và kết nối cơ sở dữ liệu SQL Server. Cùng với đó, đề tài thiết kế các sơ đồ UML, sơ đồ thực thể quan hệ (ERD), mô hình dữ liệu vật lý

(PDM), sơ đồ lớp và biểu đồ hoạt vụ để mô phỏng toàn diện hệ thống thư viện điện tử trong môi trường thực tế.

Về cơ sở thực tiễn, chương trình bày khá chi tiết hiện trạng hoạt động thư viện tại Trường Chính trị Phạm Hùng. Hiện thư viện có khoảng 2.500 đầu sách phục vụ giảng dạy và nghiên cứu, với không gian gồm 01 phòng đọc, 01 kho sách và 01 phòng làm việc, tổng diện tích 600m². Tuy nhiên, thư viện mới được trang bị duy nhất một máy tính (hiện đã hư hỏng), chưa có thiết bị tra cứu riêng cho người đọc, đội ngũ phụ trách chưa qua đào tạo nghiệp vụ chuyên môn và các thao tác quản lý vẫn thủ công, thiếu phần mềm tích hợp.

Kết quả khảo sát từ 95 giảng viên và học viên cho thấy đa số người dùng sử dụng thư viện để phục vụ học tập và nghiên cứu (82,1%). Giáo trình và tài liệu tham khảo là nhóm tài liệu được sử dụng nhiều nhất (87,4%), tiếp đến là sách báo, tạp chí (33,7%). Tuy nhiên, chỉ 13,7% người khảo sát xem thư viện là không gian học tập thường xuyên, và 25,3% người chưa từng vào thư viện do thiếu thời gian. Điều này chỉ ra rào cản lớn nhất của thư viện truyền thống chính là sự phụ thuộc vào giờ hành chính, không gian cố định và tài nguyên giới hạn.

Đặc biệt, tỷ lệ người dùng có xu hướng ưu tiên tài liệu điện tử (58,9%) đã phản ánh sự dịch chuyển rõ rệt trong thói quen tiếp cận thông tin của giảng viên và học viên. 100% người khảo sát đồng thuận việc xây dựng hệ thống TVĐT, nhấn mạnh các ưu điểm như truy cập linh hoạt, tìm kiếm nhanh, không giới hạn thời gian và chi phí thấp. Đây là cơ sở thực tiễn quan trọng chứng minh tính khả thi và cấp thiết của đề tài trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục chính trị hiện nay.

Nội dung 1 cũng đưa ra mô hình quản lý thư viện điện tử toàn diện, với quy trình mượn/trả, tra cứu, phân quyền người dùng, và cập nhật tài liệu. Hệ thống đề xuất sử dụng phần cứng đáp ứng tiêu chuẩn (RAM 8GB, ổ SSD ≥100GB, mạng tốc độ cao) và phần mềm gồm Microsoft SQL Server 2016, Visual Studio 2022, PowerDesigner và StarUML. Đồng thời, các biểu đồ Use Case và lớp đối tượng cũng được thiết kế nhằm hỗ trợ vận hành hệ thống hiệu quả, phù hợp với yêu cầu bảo mật và khả năng mở rộng lâu dài.

Tóm lại, Nội dung 1 đã xây dựng nền tảng lý luận vững chắc và đánh giá toàn diện thực trạng hoạt động thư viện tại Trường Chính trị Phạm Hùng. Từ đó, khẳng định sự cần thiết phải triển khai thư viện điện tử như một giải pháp chiến lược nhằm hiện đại hóa hoạt động thông tin – thư viện, nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu truy cập học liệu linh hoạt và thích ứng với xu thế giáo dục thời đại số.

3.2. Kết quả nội dung 2: Xây dựng hệ thống thư viện điện tử trên trang web của Trường Chính trị Phạm Hùng

Nội dung 2 trình bày quá trình xây dựng hệ thống Thư viện điện tử (TVĐT) trên trang web Trường Chính trị Phạm Hùng, từ giai đoạn thiết kế mô hình quản lý đến tổ

chức triển khai và kiểm thử phần mềm. Mục tiêu là xây dựng một hệ thống hiện đại, tiện dụng, đáp ứng nhu cầu sử dụng tài liệu điện tử của cán bộ, giảng viên và học viên nhà trường, đồng thời từng bước thay thế mô hình quản lý thư viện truyền thống vốn còn nhiều hạn chế.

Trên cơ sở lý luận và khảo sát thực tiễn đã nêu ở Chương 1, nhóm nghiên cứu đã tiến hành xây dựng hệ thống TVĐT theo quy trình bài bản, bắt đầu từ thiết kế sơ đồ thực thể quan hệ (ERD), xác định rõ các bảng dữ liệu chính bao gồm: người dùng, tài liệu, phân loại tài liệu, tác giả, nhà xuất bản, mượn/trả tài liệu và các trường thông tin liên quan. Việc thiết kế cơ sở dữ liệu này bảo đảm tính liên kết chặt chẽ giữa các bảng, hỗ trợ tốt cho thao tác truy xuất thông tin, thống kê và quản lý dữ liệu toàn diện.

Công nghệ chính được sử dụng để phát triển hệ thống là ASP.NET Core MVC – một nền tảng hiện đại, bảo mật cao và có khả năng mở rộng, phù hợp với xu hướng xây dựng phần mềm ứng dụng web hiện nay. Việc sử dụng mô hình MVC (Model – View – Controller) giúp phân tách rõ ràng giữa giao diện người dùng, dữ liệu và xử lý logic, tạo điều kiện thuận lợi cho việc bảo trì và nâng cấp hệ thống trong tương lai.

Hệ thống Thư viện điện tử được xây dựng với các chức năng chính như sau:

Chức năng dành cho người dùng thông thường (học viên, giảng viên): cho phép đăng ký tài khoản, đăng nhập, tra cứu tài liệu (theo tên sách, tác giả, năm xuất bản...), xem thông tin chi tiết của tài liệu (bao gồm tên, trích yếu nội dung, tác giả, nhà xuất bản, năm XB, phân loại...), gửi yêu cầu mượn sách và theo dõi lịch sử mượn trả của cá nhân.

Chức năng dành cho quản trị viên (cán bộ thư viện): quản lý thông tin người dùng, duyệt và ghi nhận yêu cầu mượn/trả sách, nhập mới hoặc cập nhật thông tin tài liệu, phân loại sách, thống kê số lượng mượn – trả – tồn, và các báo cáo chuyên môn phục vụ công tác quản lý thư viện.

***Các chức năng hỗ trợ khác*:** như phân quyền người dùng, khôi phục mật khẩu, tìm kiếm nâng cao, xuất dữ liệu thống kê (file Excel), và giao diện thân thiện, tương thích với nhiều thiết bị khác nhau (PC, tablet, điện thoại thông minh...).

Về cấu trúc cơ sở dữ liệu, hệ thống sử dụng SQL Server với 12 bảng chính, đảm bảo kiểm soát toàn bộ vòng đời của tài liệu: từ lúc nhập kho, phân loại, cập nhật thông tin, cho đến lúc được người dùng mượn/trả và lưu trữ dữ liệu sử dụng. Tất cả các thao tác được kiểm soát qua phân quyền người dùng, bảo đảm tính bảo mật và chống lạm dụng hệ thống.

Nhóm nghiên cứu cũng triển khai kiểm thử hệ thống trên môi trường giả lập với dữ liệu thật từ thư viện nhà trường. Kết quả kiểm thử cho thấy các chức năng vận hành ổn định, dễ sử dụng, tốc độ phản hồi nhanh và giao diện thân thiện với người dùng. Bên cạnh đó, hệ thống được thiết kế mở để có thể tích hợp thêm các tính năng nâng cao như:

xem nội dung tài liệu số hóa, liên kết tới cơ sở dữ liệu quốc gia, hoặc tích hợp hệ thống xác thực người dùng dùng chung với hệ thống cổng thông tin của Trường.

Tuy nhiên, do hạn chế về nguồn lực và cơ sở vật chất, hệ thống mới chỉ dừng lại ở mức cho phép người dùng xem thông tin mô tả của tài liệu (tiêu đề, tác giả, năm xuất bản, trích yếu nội dung...), mà chưa cho phép xem toàn văn tài liệu trên môi trường mạng. Điều này là do kinh phí chưa cho phép đầu tư thiết bị số hóa tài liệu (scanner chuyên dụng, bản quyền phần mềm OCR, máy chủ dung lượng cao), cũng như thiếu đội ngũ chuyên trách cho công tác xử lý số liệu thư viện.

Trên cơ sở kết quả xây dựng phần mềm, chương 2 đề xuất một số định hướng phát triển tiếp theo:

Tiếp tục bổ sung nguồn tài liệu điện tử, đặc biệt là các tài liệu nội sinh (giáo trình, đề tài nghiên cứu, bài giảng...) và tích hợp khả năng xem trực tuyến.

Đầu tư thiết bị số hóa tài liệu chuyên dụng, phần mềm nhận dạng ký tự và hệ thống lưu trữ dung lượng lớn.

Nâng cấp giao diện TVĐT tương thích hoàn toàn với website chính thức của Trường, đảm bảo liên kết dữ liệu mạch lạc và thuận tiện truy cập.

Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cán bộ phụ trách thư viện về kỹ năng quản trị hệ thống và khai thác thư viện số.

Nội dung 2 đã góp phần hiện thực hóa mô hình thư viện điện tử trong môi trường giáo dục chính trị - hành chính, chứng minh tính khả thi của việc xây dựng TVĐT tại Trường Chính trị Phạm Hùng, từ đó làm cơ sở để triển khai rộng rãi và phát triển hệ thống thư viện hiện đại, phục vụ hiệu quả công tác đào tạo, nghiên cứu, và chuyển đổi số ngành giáo dục chính trị địa phương.

3.3. Kết quả nội dung 3: Ứng dụng hệ thống Thư viện điện tử và đánh giá lại hiệu quả

Nội dung 3 trình bày các kết quả đã đạt được của đề tài, phân tích những hiệu quả bước đầu từ việc xây dựng hệ thống Thư viện điện tử, đồng thời đưa ra các kiến nghị và đề xuất nhằm hoàn thiện, mở rộng và khai thác hiệu quả hệ thống trong thời gian tới.

Sau quá trình triển khai, nhóm nghiên cứu đã xây dựng thành công phần mềm Thư viện điện tử có giao diện thân thiện, hệ thống quản trị rõ ràng, tích hợp đầy đủ chức năng cơ bản như: tìm kiếm tài liệu, phân loại, tra cứu theo tiêu chí, đăng ký mượn sách, quản lý mượn – trả, thống kê sử dụng, phân quyền tài khoản... Hệ thống được lập trình bằng ngôn ngữ hiện đại (ASP.NET Core), sử dụng cơ sở dữ liệu SQL Server và vận hành ổn định trên máy chủ nội bộ.

Hiệu quả đạt được:

Góp phần nâng cao chất lượng quản lý và phục vụ bạn đọc của Thư viện Trường Chính trị Phạm Hùng.

Tăng cường khả năng truy cập tài liệu cho cán bộ, giảng viên và học viên nhà trường; đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số và học tập trực tuyến phát triển mạnh mẽ.

Rút ngắn thời gian tra cứu, mượn – trả tài liệu; giảm tải cho cán bộ thư viện trong công tác quản lý truyền thống.

Tạo tiền đề thuận lợi để xây dựng kho tài liệu nội sinh điện tử của nhà trường, bao gồm: giáo trình, đề tài nghiên cứu, bài giảng, báo cáo chuyên đề...

Khơi dậy nhu cầu và thói quen khai thác tài nguyên học thuật số của đội ngũ cán bộ, giảng viên, học viên, từng bước hình thành văn hóa sử dụng học liệu điện tử.

Tuy nhiên, qua khảo sát, đánh giá và thử nghiệm vận hành, hệ thống vẫn còn một số tồn tại và hạn chế:

Hệ thống mới chỉ cho phép tra cứu thông tin mô tả của tài liệu (tên tài liệu, tác giả, trích yếu nội dung, năm xuất bản...), chưa cho phép xem toàn văn tài liệu trực tuyến do chưa được đầu tư máy quét chuyên dụng và chưa có kinh phí số hóa học liệu.

Giao diện chưa đồng bộ với website chính thức của trường, gây khó khăn trong truy cập đồng nhất từ người dùng ngoài.

Cơ sở hạ tầng kỹ thuật của thư viện còn hạn chế: thiếu máy chủ chuyên dụng, thiếu thiết bị đầu cuối cho bạn đọc (máy tính tra cứu), đường truyền mạng không ổn định.

Đội ngũ cán bộ thư viện chưa được đào tạo bài bản về quản trị hệ thống thư viện điện tử và khai thác phần mềm hiện đại.

KẾT LUẬN

Đề tài ***"Xây dựng và ứng dụng hệ thống Thư viện điện tử trên trang web của Trường Chính trị Phạm Hùng"*** là một hướng nghiên cứu mang tính cấp thiết và phù hợp với xu thế phát triển công nghệ trong lĩnh vực giáo dục - đào tạo hiện nay. Kết quả nghiên cứu không chỉ đáp ứng yêu cầu về mặt lý luận trong việc xây dựng mô hình thư viện điện tử phù hợp với đặc thù của cơ sở đào tạo chính trị - hành chính, mà còn mang lại giá trị ứng dụng thực tiễn cao thông qua việc xây dựng phần mềm có thể tích hợp ngay vào hệ thống trang thông tin điện tử của nhà trường.

Trong quá trình thực hiện, nhóm nghiên cứu đã thể hiện tinh thần trách nhiệm, sự đầu tư nghiêm túc cả về nội dung khoa học và giải pháp kỹ thuật, hoàn thành các nhiệm vụ trọng tâm theo thuyết minh đề tài. Các nội dung chuyên đề bảo đảm tính thống nhất, có hệ thống, gắn kết chặt chẽ giữa lý luận và thực tiễn. Hệ thống phần mềm thư viện điện tử bước đầu vận hành ổn định, có giao diện thân thiện và dễ sử dụng, phù hợp với đối tượng người dùng là cán bộ, giảng viên và học viên nhà trường.

Tuy nhiên, do điều kiện khách quan về kinh phí và trang thiết bị, đề tài hiện chưa thực hiện được chức năng cung cấp toàn văn tài liệu trên nền tảng số, điều này cần được tiếp tục đầu tư trong các giai đoạn phát triển tiếp theo. Nhóm nghiên cứu đã nhận thức rõ hạn chế này và chủ động đề xuất lộ trình số hóa tài liệu, từng bước hoàn thiện kho dữ liệu điện tử.

Từ các kết quả nghiên cứu, thử nghiệm và phản hồi của Hội đồng khoa học, có thể khẳng định rằng đề tài đã hoàn thành các mục tiêu đề ra, bảo đảm chất lượng và tiến độ theo quy định. Sản phẩm đề tài có thể tiếp tục được phát triển, hoàn thiện và triển khai chính thức phục vụ hoạt động đào tạo, nghiên cứu và quản lý học thuật tại Trường Chính trị Phạm Hùng, góp phần quan trọng vào quá trình chuyển đổi số trong lĩnh vực giáo dục lý luận chính trị.

KHUYẾN NGHỊ

Từ kết quả khảo sát 95 người dùng sau khi vận hành thử hệ thống Thư viện điện tử trên trang web Trường Chính trị Phạm Hùng, nhóm thực hiện đề tài kiến nghị các cơ quan, đơn vị liên quan phối hợp, hỗ trợ triển khai, vận hành và phát triển thư viện điện tử theo hướng đồng bộ, hiện đại với những nhiệm vụ cụ thể như sau:

Đối với Trường Chính trị Phạm Hùng:

- Tiếp tục xem thư viện điện tử là một trong những nội dung trọng tâm trong lộ trình chuyển đổi số của nhà trường, đồng thời ưu tiên bố trí kinh phí và nhân lực cho công tác vận hành, duy trì và phát triển hệ thống

- Chỉ đạo các đơn vị chuyên môn (Phòng Quản lý đào tạo và Tổ chức hành chính, các khoa giảng dạy, bộ phận thư viện) phối hợp chặt chẽ trong việc đề xuất tài liệu số hóa, tổ chức tập huấn cho người dùng và truyền thông về hệ thống thư viện điện tử.

- Xây dựng kế hoạch trung hạn về số hóa tài liệu toàn văn, từng bước hiện thực hóa thư viện số hiện đại phục vụ học tập, giảng dạy và nghiên cứu khoa học.

Đối với Giảng viên và học viên của Trường:

- Chủ động tiếp cận và sử dụng hiệu quả hệ thống thư viện điện tử trong quá trình giảng dạy, học tập và nghiên cứu.

- Tham gia đóng góp ý kiến phản hồi, đề xuất nội dung tài liệu cần thiết, góp phần làm phong phú và đa dạng hóa kho dữ liệu điện tử của nhà trường.

- Giảng viên chủ chốt cần đồng hành cùng cán bộ thư viện trong việc kiểm định, lựa chọn và đề xuất tài liệu số hóa theo chuyên môn sâu.

Đối với Sở Thông tin và Truyền thông tỉnh Vĩnh Long:

- Hỗ trợ nhà trường trong công tác đảm bảo hạ tầng công nghệ thông tin, đường truyền ổn định, và an toàn thông tin cho hệ thống thư viện điện tử.

- Tư vấn, kết nối giải pháp kỹ thuật và các đơn vị cung cấp dịch vụ công nghệ thông tin uy tín để nâng cấp hệ thống phần mềm, giao diện và tích hợp công cụ truy cập đa nền tảng.

Đối với Công an tỉnh Vĩnh Long (Phòng An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao)

- Hỗ trợ kiểm tra, tư vấn các phương án đảm bảo an ninh mạng, phòng ngừa rủi ro mất mát dữ liệu, xâm nhập bất hợp pháp hoặc đánh cắp thông tin từ hệ thống thư viện điện tử.

- Hướng dẫn nhà trường thực hiện các quy trình bảo mật đúng theo quy định của pháp luật về an toàn thông tin và dữ liệu số.

- Đối với các cơ sở giáo dục - đào tạo và thư viện bạn (trong và ngoài tỉnh)

- Khuyến khích hợp tác liên kết thư viện, chia sẻ nguồn tài nguyên học thuật dưới hình thức số hóa hoặc trao đổi dữ liệu điện tử.

- Xây dựng cơ chế hợp tác học thuật bền vững, làm phong phú thêm kho dữ liệu, đặc biệt với các học viện chính trị, trường chính trị tỉnh/thành bạn, và các trường đại học, cao đẳng có liên quan.

DANH MỤC SẢN PHẨM CỦA ĐỀ TÀI

1. Hệ thống Thư viện điện tử được ứng dụng trên trang web của Trường Chính trị Phạm Hùng.

2. Bộ Tài liệu Hướng dẫn sử dụng hệ thống Thư viện điện tử dành cho đối tượng là người dùng tin, viên chức phụ trách thư viện và quản trị viên.